

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i: MEK2500 — Faststoffmekanikk.

Eksamensdag: Onsdag 1. desember 2010.

Tid for eksamen: 09.00–13.00.

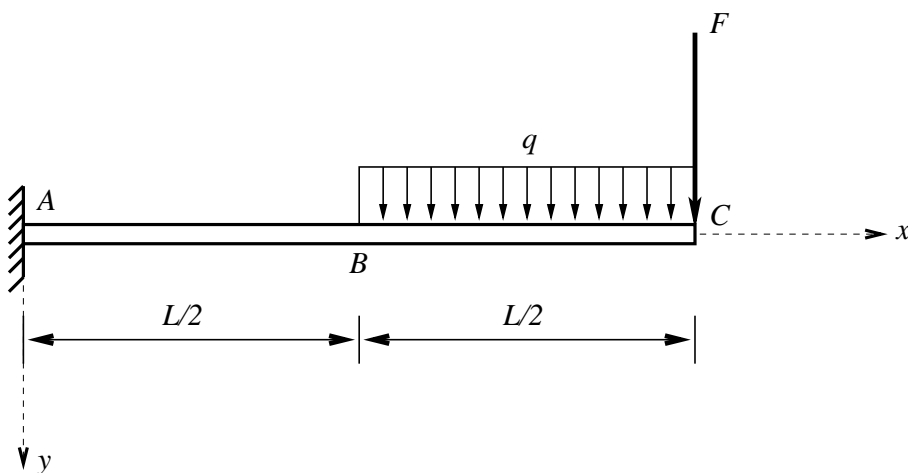
Oppgavesettet er på 4 sider.

Vedlegg: Formelark (angitt som side 4 i oppgaven).

Tillatte hjelpemidler: Rottmann: Matematiske Formelsamling, godkjent kalkulator.

Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

Oppgave 1

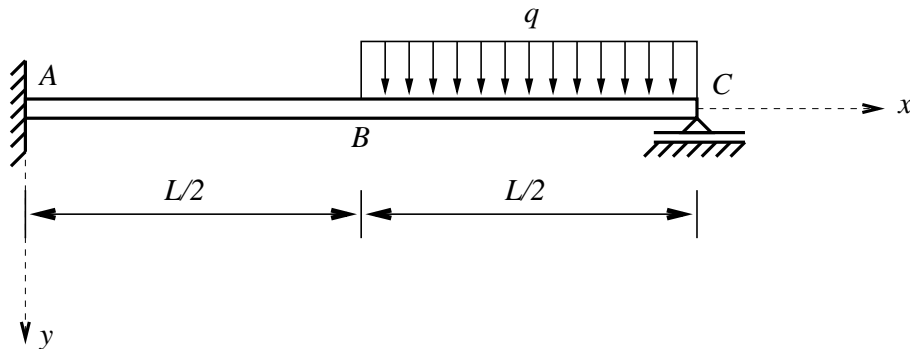
Figur 1:

Figur 1 viser en fast innspent bjelke ABC som er påvirket av en vertikal punktlast F i C . I tillegg virker en kontinuerlig fordelt last (pr. lengdeenhet) q i området mellom B og C . Bjelken har lengde L , og den antas å være laget av et lineært elastisk materiale. Den har konstant bøyestivhet EI og rektangulært tverrsnitt med høyde h og bredde b .

- Beregn opplagerkreftene som virker på bjelken.
- Bestem aksialkrefter (N), skjærkrefter (Q) og bøyemomenter (M) i bjelken. Tegn opp tilhørende snittkraft- og momentdiagram med angivelse av fortegn og retninger samt verdier i diagrammenes knekkpunkter.

(Fortsettes på side 2.)

- (c) Beregn bjelkens bøyelinje (vertikalforskyvning). Her skal kun effekten av bøyemomentet tas med (skjærdeformasjoner neglisjeres).
- (d) Lastene F og q antas å være positive. Bestem den største verdien av aksialspenningen σ_x i bjelken, og avgjør hvor i bjelken denne verdien oppnås (lokale effekter ved den konsentrerte lasten og opplagerne kan neglisjeres).

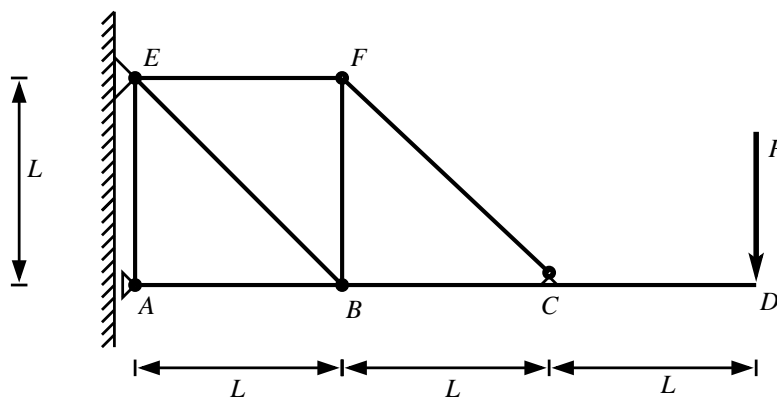

Figur 2:

Vi skal nå studere bjelken i figur 2. Den er identisk med bjelken i figur 1 bortsett fra at punktlasten i C er erstattet med et momentfritt rullelager.

- (e) Bestem opplagerkreftene som virker på bjelken.

Oppgave 2

Figur 3:

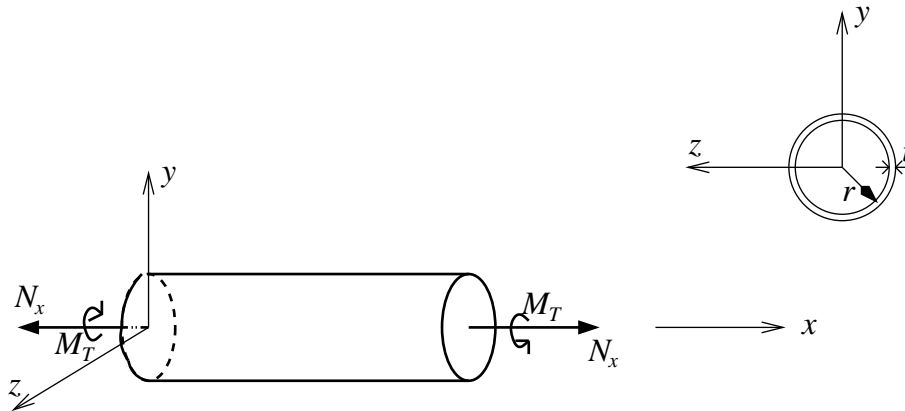
Figur 3 viser en plan fagverkskonstruksjon som er forbundet med en vegg i A og E , og utsatt for en vertikal punktlast P i D . Alle forbindelsene

(Fortsettes på side 3.)

utgjøres av momentfrie ledd, komponent BCD er en bjelke, og de øvrige komponentene er staver.

- Bestem opplagerkreftene i A og E .
- Bestem kraften i staven CF .

Oppgave 3

Figur 4:

Figur 4 viser en tynnvegget beholder som består av et langt sirkulært rør som er lukket i begge ender. Rørveggenes midlere radius er $r = 120$ mm, og veggtykkelsen er $t = 5$ mm. Beholderen belastes med et torsjonsmoment M_T og en aksialkraft N_x .

- Bestem spenningene som virker på et element av rørveggen når belastningen er gitt ved $M_T = 25$ kNm og $N_x = -60$ kN. Elementet skal være orientert etter koordinataksereiningene, og det skal velges tilstrekkelig langt unna endeveggene til at lokale virkninger av disse kan neglisjeres.
- I tillegg til belastningen fra oppgave (a) legges det nå på et innvendig overtrykk p . Bestem trykket p sin verdi slik at aksialspenningen σ_x i rørveggen (et stykke unna endeveggene) blir 0.

SLUTT

(Fortsettes på side 4.)

VEDLEGG

- Det kan vises at aksialspenningsfordelingen over et bjelketverrsnitt under visse forutsetninger kan uttrykkes ved

$$\sigma_x = \frac{N}{A} + \frac{M}{I}y,$$

der N er aksialkraften, A er tverrsnittsarealet, M er bøyemomentet, I er arealtreghetsmomentet, og y er en koordinat over tverrsnittets høyde.

SLUTT